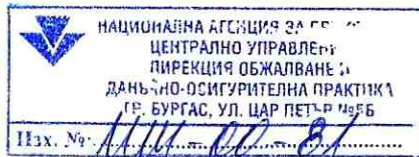

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ БУРГАС

8000 Бургас, ул. „Цар Петър“ №5Б Телефон: (056) 878150 Факс: (056) 841271

Изх. №

13 NOV 2018

ДО

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ
„АСОЦИАЦИЯ БИО ПЧЕЛИНИ „
БУЛ. „МАРИЯ ЛУИЗА“ №23, ЕТ1, АП.1
ГР. БУРГАС
e-mail: biohoneybbfsa@gmail.com

КОПИЕ: ТД НА НАП БУРГАС

Относно: Задължително обществено осигуряване на регистрирани земеделски стопани

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛОЯНОВ,

Във връзка с питане постъпило в дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ Бургас с вх. №ИТ-00-81/30.10.2018 г. са поставени следните въпроси:

1. Правилно ли е регистрираните земеделски стопани-пчелари да подават декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице при начало на дейност април и при прекратяване на активния период месец септември такава за прекъсване на дейността като осигуряването обхваща този период, ако не се налага извършване на друга трудова дейност?

2. Как се осигурява земеделски стопанин-пчелар, когато извършва няколко дейности като самоосигуряващо се лице? Може ли физическо лице-земеделски производител да се осигурява като регистриран земеделски стопанин и подава данни с

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ**ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА” БУРГАС**

код за вид осигурен 13, когато едновременно с тази дейност извършва дейност с личен труд като съдружник или едноличен търговец?

По първи въпрос:

На основание чл. 4, ал. 3, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт са регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители. По свой избор те могат да се осигуряват и за общо заболяване и майчинство (чл. 4, ал. 4 от КСО). Тези лица са самоосигуряващи се по смисъла на чл. 5, ал. 2 във връзка с чл. 6, ал. 8 от КСО и се осигуряват по ред, определен с Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица.

Задължението за осигуряване за лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1 - 4 от КСО възниква от деня на започване или възобновяване на трудовата дейност и продължава до нейното прекъсване или прекратяване. При започване, прекъсване, възобновяване или прекратяване на всяка трудова дейност самоосигуряващото се лице подава декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП) до компетентната териториална дирекция на НАП, подписана от самоосигуряващото се лице, в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелството (чл. 1, ал. 1 и 2 от НООСЛБГРЧМЛ).

От цитираните разпоредби може да се обобщи следното:

Самоосигуряващите се лица са задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт, когато упражняват трудова дейност на основание чл. 4, ал. 3, т. 1-4 от КСО. Това означава, че за периодите, през които извършват трудова дейност, тези лица са длъжни да внасят осигурителни вноски за минималните осигурени рискове, дори когато не е подадена декларация за започване/възобновяване на трудовата дейност и осигуряване от съответното лице в компетентната ТД на НАП.

За периодите, през които упражняват трудова дейност в това качество, земеделските стопани са задължени да се осигуряват по ред регламентиран в чл. 4, ал.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ**ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА” БУРГАС**

З, т. 4 от КСО. Упражняването на трудова дейност е основен правопораждащ принцип за възникване на осигуряването. Този общ принцип е изведен в чл. 10, ал. 1 от КСО, според който осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 от с.з. и за която са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. В Кодекса за социално осигуряване и подзаконовите му актове липсва легална дефиниция на понятието "трудова дейност".

За целите на осигуряването, достатъчно е дадено лице да попадне в кръга на задължително осигурените лица по чл. 4 от кодекса като упражняващо трудова дейност на някое от посочените към същата разпоредба основания, за да е налице задължение за внасяне на осигурителни вноски за същото.

Следователно, регистрираният земеделски стопанин-пчелар, когато упражнява трудова дейност в това си качество, подава декларация (обр.ОКД-5) при започване/възстановяване на трудовата дейност и такава при прекъсване или прекратяване на същата.

Следва да се има предвид, че периодите на упражняване на трудова дейност от лицата по чл. 4 от КСО се установява за всеки конкретен случай в хода на административното производство по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Органите по приходите осъществяват данъчно-осигурителния контрол чрез извършване на ревизии и проверки. Органите по приходите осъществяват производството самостоятелно. При изпълнение на правомощията си, определени в чл. 12, ал. 1 от ДОПК, те са независими и действат само въз основа на закона (чл. 4 от ДОПК).

По втори въпрос

Основанието за социално осигуряване на физическите лица - съдружници в търговско дружество, еднолични търговци и регистрираните земеделски стопани, които упражняват трудова дейност, е регламентирано с разпоредбата на чл. 4, ал. 3. т. 2, съответно т. 4 от КСО. По силата на посочената норма тези лица задължително се осигуряват за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт. По свой

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ БУРГАС

избор могат да се осигуряват за общо заболяване и майчинство (чл. 4, ал. 4 от КСО). Съгласно чл. 6, ал. 8 от КСО осигурителните им вноски са за тяхна сметка и се дължат авансово: върху месечен осигурителец доход между минималния и максималния месечен размер на дохода, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година. В чл. 6, ал. 2, т. 2 от КСО изрично е указано, че със Закона за бюджета на ДОО за съответната година се определя и минималният месечен осигурителен доход за самоосигуряващите се лица. В КСО самоосигуряващите се лица са дефинирани с разпоредбата на чл. 5, ал. 2: „самоосигуряващо се е физическо лице, което е длъжно да внася осигурителни вноски за своя сметка“. По смисъла на кодекса съгласно § 1, ал. 1, т. 5, от Допълнителните разпоредби регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители са физическите лица, които произвеждат растителна и/или животинска продукция, предназначена за продажба и са регистрирани по установения ред.

Както регистрираните земеделски стопани, така и едноличните търговци, съдружниците в търговско дружество, които упражняват трудова дейност, са самоосигуряващи се лица по смисъла на чл. 5, ал. 2 от КСО. Редът за осигуряване на самоосигуряващите се лица е уреден с Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица (НООСЛБГРЧМЛ).

Съгласно изр. първо на чл. 2, ал. 3 от НООСЛБГРЧМЛ самоосигуряващите се лица, които извършват дейности на различни основания, внасят авансовите си вноски за едно от основанията **по избор на лицето**. Лицата, **регистрирани като земеделски стопани или тютюнопроизводители, когато едновременно с тази дейност упражняват и дейности по чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО, се осигуряват върху минималния осигурителен доход, определен за лицата по чл. 4, ал. 3, т. и 2 от КСО**. Казано иначе разпоредбата предоставя възможност на самоосигуряващото се лице да избере, в зависимост от извършваната трудова дейност, основанието, чрез което ще се осигурява и внася авансовите вноски. Но според изречение второ на разпоредбата, лицата, регистрирани като земеделски стопани, когато упражняват и някоя от изброените дейности, включително трудова дейност като съдружници в търговско

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ БУРГАС

дружество или еднолични търговци, задължително се осигуряват върху минималния осигурителен доход, определен за тази дейност. Минималният месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица за 2018 г. е определен с чл. 9 от Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г.

Следва да имате предвид, също така, че на основание чл. 1, ал. 2 от НООСЛБГРЧМЛ във връзка със започване на трудовата дейност като съдружник в търговско дружество или едноличен търговец се подава декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите в 7-дневен срок от настъпване на това обстоятелство. Предвид разпоредбите на чл. 1, ал. 2 и чл. 2, ал. 3 от същата наредба в декларацията (обр. ОКД-5), освен идентифициращите задълженото лице данни, е предвидено да се попълва датата, от която се упражнява съответната трудова дейност и отделно вида на осигуряването и дата, в случай че лицето е избрало да се осигурява за тази трудова дейност.

Предвид изложеното, ако лицето не е направило избор на осигуряване при деклариране с декларация обр. ОКД-5 започване на дейност като съдружник или едноличен търговец, може да продължи да внася задължителните вноски с идентификатора на земеделски стопанин (ЕИК по БУЛСТАТ) и да подава данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО със същия ЕИК по БУЛСТАТ, като се прилага изречение второ от разпоредбата на чл. 2, ал. 3 от НООСЛБГРЧМЛ. При това обстоятелство при подаване на декларация обр.1 по реда на Наредба № Н-8 от 29 декември 2005г. в поле т.12 за вид осигурен следва да се посочи код 13, а в поле т. 21 за осигурителен доход-минималния осигурителен доход за лицата по чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО - съдружник или едноличен търговец. Ако обаче е упражнило своя избор на осигуряване като съдружник или едноличен търговец, тогава подава данни с декларации обр. № 1 в която вписва ЕИК на търговеца и за вид осигурен посочва код 12.

ИЗПЪЛНЯВАЩ ПЪЛНОМОЩИЯТА НА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ОДОП:

/МАРИЯ ЙОТОВА/

The following information is provided for your reference:

1. The total number of units produced during the period was 10,000 units.

2. The standard cost per unit is \$10.00.

3. The actual cost per unit is \$10.50.

4. The total standard cost for the period is \$100,000.

5. The total actual cost for the period is \$105,000.

6. The variance is \$5,000 unfavorable.

7. The variance is due to an increase in the cost of materials.

8. The variance is due to an increase in the cost of labor.

9. The variance is due to an increase in the cost of overhead.

10. The variance is due to an increase in the cost of all three.

Prepared by: [Name]

Date: [Date]